

MINISTERI I GENERALITAT S'ENFRONTEN PER LA RESTAURACIÓ DEL PARC GÜELL

Un vell conflicte

El 23 de març passat el Ministeri de Cultura anuncià una subvenció de 150 milions per a les obres de rehabilitació del Parc Güell. Aparentment, aquesta concessió no comporta intrínseca cap problemàtica, aparentment, perquè en realitat el fons de la qüestió és un altre.

Agustí Esteve

Segons l'acord pactat entre el Ministeri que dirigeix Jorge Semprún i l'Ajuntament de Barcelona, el primer donarà 150 milions de pessetes, lliurats en dues anualitats successives l'any 1990 i l'any 1991, per a l'acabament total de la restauració del parc que entre 1900 i 1914, a la llavors anomenada Muntanya Pelada,

van edificar els arquitectes Antoni Gaudí i Cornet i Josep Maria Julol i Gibert.

L'Ajuntament barceloní, per la seva part, hi col·laborà igualment amb una aportació de 50 milions de pessetes que s'invertiran enguany. Gràcies a aquestes disponibilitats, la restauració del Parc Güell, patrimoni de la humanitat declarat per la UNESCO des del 1984 i ja des del 1969 monument històrico-artístic de l'estat es-

panyol, podrà ser un atractiu més de la Barcelona de 1992.

El paper que tindrà el parc, i de fet no ho ha estat mai, no serà el model ideat per Antoni Guadí. El genial artista, representant per excel·lència del modernisme arquitectònic català, va idear la projecció d'un parc on s'instal·lés una urbanització de cases voltades de jardí; un precedent de les futures ciutats-jardí. Fins i tot, l'arquitecte reusenc havia pensat en la

DOMÈNEC UMBERT

L'Ajuntament de Barcelona no entra en polèmiques: únicament vol rehabilitar el Parc Güell el més aviat possible.

plaça i el mercat d'aquesta urbanització, restaurats fa poc.

Gaudí va trobar la solució per duplicar la superfície del sòl dedicat a plaça i mercat: la construcció d'un sostre aguantat per columnes dòriques, l'anomenada Sala Hipòstila, també coneguda com la Sala de les Cent Columnes. Tot plegat, el conjunt de l'arquitectura gaudiana reflectida, ja sigui l'entrada, el drac, el pavelló de guàrdia, les grutes, els passadissos o el banc de la plaça, és l'estreta unió entre art i natura.

L'any 1987, després d'un estudi previ dels arquitectes de l'Ajuntament de Barcelona, Elies Torres i Josep Anton Martínez Lapena, s'inicien les primeres obres de reforma i restauració. Concretament, comença a rehabilitar-se la Sala Hipòstila, l'antiga plaça del mercat projectada per Gaudí, i també la plaça del banc del mosaic; la inversió aportada íntegrament pel Ministeri de Cultura, uns 200 milions de pessetes, no és suficient per a deixar en condicions òptimes el parc. Posteriorment, un altre equip d'arquitectes municipals, entre ells, Bassegoda Nonell i Fructuós Manà, observen l'existència de problemes addicionals d'importància, com el deteriorament del fris que uneix la Sala de les Cent Columnes i la plaça, o la necessitat de restauració dels capitells de les columnes dòriques.

Vistos tots els problemes i donat el caràcter urgent dels treballs de restauració, l'Ajuntament de la ciutat comtal decideix unilateralment sol·li-

ciar novament ajudes econòmiques al Ministeri de Cultura.

Sorgeix, aquí, el conflicte; no l'econòmic sinó el de caire polític-competencial entre l'administració central i l'autonòmica. Apareixen igualment les preguntes, els interrogants: ¿com una institució sense competències, el Ministeri de Cultura, participa en unes obres de rehabilitació del patrimoni artístic català passant per damunt de la Generalitat, única responsable directa, juntament amb els municipis de Catalunya, dels béns artístics i culturals del Principat?

De respostes, n'hi ha per a tots els gustos. Des del consistori barceloní es diu: «No volem entrar en conflictes polítics, únicament volem resoldre el problema del Parc Güell, el més aviat possible». Des de l'Ajuntament de la ciutat també s'aclareix que, tot i conèixer l'enfrontament entre els dos poders, no es vol perdre cap aportació de fons per part de la Generalitat, ni tampoc entrar en una discussió sobre si el Ministeri de Cultura ha d'invertir o no ha d'invertir. Contundentment s'afirma: «si arriben diners, benvinguts siguin». L'explicació des del Ministeri de Cultura és molt menys extensa. L'argument des del poder central és aquest: «partint de la declaració del Parc Güell com a patrimoni de la Humanitat, el Ministeri de Cultura, entenent que el govern de Catalunya té competències plenes en matèria cultural, té un deure extraordinari de tutela sobre un monument d'aquest tipus».

Després de l'exposició del Ministeri, l'interrogant continua existint. ¿S'està discutint la subvenció econòmica o bé es planteja l'abastament competencial de cadascun dels executius? Encara hi ha una nova qüestió: ¿per què una institució que no té atribucions compta amb capacitat econòmica?

A la primera pregunta hi ha respostes, o almenys un comentari; a la segona, res de res.

En la Direcció del Patrimoni Artístic i Cultural de Catalunya, dependent del Departament de Cultura de la Generalitat, es respira una certa insatisfacció. Les relacions entre les dues administracions passen per dos nivells, un d'acceptable; l'altre, no existeix.

El Departament de Cultura i el Ministeri de Cultura mantenen contactes positius en relació als programes o plans estatals d'investigació i restauració, que com en altres comunitats autonòmiques o nacionalitats d'arreu de l'estat espanyol, s'apliquen a Catalunya.

A aquest nivell, el diàleg amb Madrid pot qualificar-se d'entenedor, tret d'açò només hi ha monòleg.

La incomunicació és un fet provat. La Generalitat i els poders locals són els que a través d'iniciatives consensuades decideixen allò que s'ha de reformar. No es qüestionen, segons Eduard Carbonell, director general del Patrimoni Artístic i Cultural de la Generalitat, les ajudes econòmiques ni tampoc d'on vénen, només cal que a l'hora d'invertir-les es faci allà on l'administració catalana i els municipis de Catalunya creguin que cal fer-ho. El Ministeri de Cultura no pot, per tant, actuar lliurement al territori català. «Madrid —afegeix, Eduard Carbonell—, ha de posar-se d'acord amb nosaltres».

«Si el Ministeri vol invertir a casa nostra, que ens doni els diners a nosaltres, i ja direm que els han posat ells».

De fet, el conflicte que hi ha al Parc Güell és un episodi més d'aquesta problemàtica que, desgraciadament, no acaba aquí, i per descomptat, no hi comença. L'arquitecte, Oriol Bohigas, diu: «Tot el conjunt del Parc Güell constitueix un espectacle sorprenent». Amb espectacle o no, el compromís assolit entre el Ministeri i l'Ajuntament, deixa al marge l'acció de govern feta des del Principat. Passem novament plana, doncs. □